

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки»

Кременчук
2021 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: докт. пед. н., проф. Поясок Т.Б.,
канд. пед. н., доц. Беспарточна О.І.

Обговорено та рекомендовано до видання Президією Науково-методичної комісії
зі спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки»

32 08 2021 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сучасні освітні технології» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки».

Предметом вивчення дисципліни є основні характеристики освітніх технологій у вищій школі.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Сучасні освітні технології» базується на знаннях, отриманих у процесі вивчення таких дисциплін як: «Педагогіка та психологія вищої школи», «Основи педагогіки», «Психологія», «Філософія», «Методика викладання у вищій школі».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль № 1. Теоретичні основи сучасних освітніх технологій.

Модуль № 2. Сучасні технології навчання у вищій школі.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення дисципліни є: засвоєння студентами цілісної системи теоретичних знань про сучасні освітні технологічні процеси у вищій школі. Формування основ теоретико-методологічної педагогічної культури щодо сучасних процесів технологізації в освіті. Становлення гуманного світосприйняття, формування педагогічних знань, умінь та навичок, які необхідні як для професійної викладацької діяльності, так і для підвищення рівня комунікативної компетентності.

1.2. **Основними завданнями**, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- формування вміння розв'язувати дидактичні проблеми освітнього процесу за допомогою сучасних інноваційних технологій, аналізувати і прогнозувати ефективність технологій навчання, що застосовуються; почуття відповідальності за їх результати;
- розвиток потреби творчості, педагогічної культури і нового стилю педагогічного мислення;
- актуалізація навчальної мотивації, запровадження системи вільного пошуку власних технологій;
- Стимулювання до самопізнання з метою виявлення педагогічних якостей, що потребують удосконалення і розвитку;
- творчий розвиток особистості магістранта, індивідуалізація процесу навчання у закладі вищої освіти;
- розвиток інтелектуального потенціалу магістранта, зорієнтованого на креативний рівень опанування матеріалом, спроможного до постійної самоосвіти та самовдосконалення.
- розв'язання конкретних задач навчання і виховання (використання сучасних технологій, вибір адекватних методів, форм організації навчальної діяльності та засобів навчання);

- засвоєння педагогічних форм освітньої взаємодії зі студентами, творче застосування знань і способів діяльності, засвоєних під час вивчення дисципліни;
- виховання у студентів особистісних якостей потенційного педагога, відповідального ставлення до виконання ролі викладача закладу вищої освіти, прагнення до самовдосконалення і самовиховання.

За результатами опанування навчальної дисципліни «Сучасні освітні технології» випускники магістратури набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки; здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти; здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти; здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- поняття технології, педагогічної технології та її основні характеристики в освіті;
- сучасні інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти;
- основні сучасні моделі заочного та дистанційного навчання у закладах вищої освіти;
- специфіку предмета, завдання дисципліни «Сучасні освітні технології», її місце у системі гуманітарних наук;
- педагогічні форми освітньої взаємодії зі студентами;
- методи стимулювання студентів до активної роботи над особистим розвитком та самовдосконаленням;
- методи організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- різноманітні форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі;
- інноваційні процеси в освіті.

уміти:

- застосовувати на практиці конкретну педагогічну технологію навчання;
- підвищувати психолого-педагогічну та управлінську компетентність;
- сприяти розвитку педагогічного мислення;

- формувати установку на безперервність освіти протягом життя та саморозвиток особистості;
- сприяти засвоєнню норм педагогічної етики відповідно до специфіки професійної діяльності;
- здійснювати рефлексію, самооцінку, критичний аналіз власної поведінки та діяльності;
- доцільно використовувати зарубіжний досвід у вирішенні педагогічних проблем управління;
- працювати з науковою літературою, першоджерелами й нормативними актами;
- формувати наукове мислення й самостійність суджень;
- самостійно поглиблювати вивчення будь-якої теми дисципліни, порівнювати різні точки зору, аналізувати й узагальнювати, послідовно й логічно викладати навчальний матеріал.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин / 7 кредитів ECTS.

2 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

***Тема 1* Технологічний підхід до реалізації освітньої діяльності у вищій школі**

Ретроспективний аналіз технологізації у вищій школі. Особливості технологічного підходу до навчання. Технологізація навчального процесу у вищому навчальному закладі та її ризики. Теоретичні основи технології навчання. Таксономія цілей навчання. Основні компоненти технології навчання.

***Тема 2* Класифікація освітніх технологій**

Основні якості сучасних педагогічних технологій. Класифікація педагогічних технологій. Інноваційні педагогічні технології як основа організації навчально-виховного процесу. Технології модульно-рейтингового навчання студентів. Особистісно-орієнтовані технології у підготовці педагога вищої школи. Технологія формування і підтримки готовності студента до оволодіння змістом заняття.

***Тема 3* Освітні технології, орієнтовані на предмет**

Технологія постановки мети. Технологія повного засвоєння (за М. В. Кларіним). Технологія педагогічного процесу (за С .Д. Шевченко). Технологія концентрованого навчання.

Тема 4 Освітні технології, орієнтовані на особистість

Технологія педагогічних майстерень. Технологія навчання як навчального дослідження. Технологія колективної мислєдїяльностї (КМД). Технологія евристичного навчання.

Тема 5 – 6 Інтеракції в освітніх технологіях

Методи стимулювання творчої активностї учнів. Творчі ситуації. Навчально-творчі задачі. Навчання у співробітництві (в малих групах). Метод проєктів. Навчальний тренінг. Метод дискусії. Ігровий метод. Метод «мозкової атаки». Метод «Дельфі». Проблемне навчання. Кейс-метод: загальна характеристика та реалізація. Відбір методів та прийомів навчання. Критерії ефективностї інтерактивних технологій. Розробка інтерактивних технологій.

Змістовий модуль 2 СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 7 Інформаційно-комунікаційні технології навчання

Загальна характеристика інформаційних технологій навчання. Переваги гіпертексту й електронного підручника над традиційним підручником. Застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання. Комп'ютеризація і розвиток креативностї студента. Дидактичні можливостї інформаційних технологій. Застосування інформаційних технологій навчання у вищій школі.

Тема 8 Дистанційне навчання як освітня технологія

Використання комп'ютерних телекомунікацій у вищій освіті. Проєктування і реалізація навчання в мережі Інтернет та Інтранет. Принципи дистанційної освіти. Напрямки досліджень можливостей дистанційного навчання.

Тема 9 Відкриті освітні технології навчання

Особливостї модульних технологій - застосування методу згорнутих інформаційних структур. Модульно-тьюторна система підготовки фахівців. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод). Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель. Технологія повного засвоєння.

Тема 10 Евристичне навчання як освітня технологія

Характеристика дослідницького (евристичного) навчання. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання. Варіанти технологій навчання, заснованих на навчальному дослідженні студента. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання.

Тема 11 Імітація в освітніх технологіях

Особливостї та принципи імітаційних технологій навчання. Ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання. Дискусійні технології навчання.

4. Рекомендована література

Базова

1. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Костенко О. В. Інтерактивний навчальний посібник «Сучасні технології освітнього процесу» / Т. Б. Поясок, О. І. Беспарточна, О. В. Костенко. – Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2020. – 228 с.
2. Освітні технології / за заг. ред. д.п.н. О.М. Пехоти. Київ: «А.С.К.», 2002. 328 с.
3. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
4. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

Додаткова

5. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. М. : Педагогика, 1989. 190 с.
6. Дистанционное обучение: теория и практика. Гриценко В.И., Кудрявцева С. П., Колос В.В., Веренич О.В.]. К.: Наукова думка, 2004. 375 с.
7. Загірняк М., Поясок Т., Беспарточна О., Токарева А. Медіапедагогіка: підручник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. 316 с.
8. Інноваційні педагогічні технології навчання професії / [Нікуліна А.С., Максименко Ю. Б., Матвеев, Г. П., Засланська С. А. та ін.]; за ред. Нікуліної А. С. Донецьк: Донецький інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, 2005. 385 с.
9. Колеченко А.К. Энциклопедия педагогических технологий: Пособие для преподавателей. СПб.: КАРО, 2006. 368 с.
10. Левітес Д. Г. Практика навчання: сучасні освітні технології. М., 1998. 214 с.
11. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: / под ред. Е. С. Полат. М. : «Академия», 2001. 272 с.
12. Падалка О. С. Педагогічні технології: навч. посіб. для вузів. К., 1995. 234 с.
13. Педагогічні технології. Досвід. Практика / ред. колегія : П. І. Матвієнко (голова), С. Ф. Клепко (науковий редактор), І. В. Охріменко та ін. Полтава : ПОПОПП, 1999. 376 с.
14. Поясок Т. Б. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі вищої школи. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2009. 104 с.
15. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Герасименко Л. В. Словник термінів з педагогіки вищої школи: навч. посібник. Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2019. 120 с.
16. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Організація педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі

закладу вищої освіти . *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2018. Том 67. № 5. Київ, С. 199–212.

17. Сисоева С. О. Педагогічні технології професійної підготовки фахівців: навчальний тренінг. К.: Університет «Україна». – 2007. 185с.

18. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода / [под ред. д-ра социологических наук, профессора Ю. П. Сурмина]. К.: Центр инноваций и развития, 2002. 286 с.

19. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура / за ред. В. Г. Кременя. К.: Пед. думка. 2008. 472 с.

20. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: учеб. пособ. для вузов. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 437 с.

Інформаційні ресурси

1. Каталог дисертацій [Електронний ресурс] : база даних / нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – К., 1998. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/db/dis.html>

2. Режим доступу : <http://www.konkord-m.ru/library.html>

3. <http://www.nbu.gov.ua/articles/2002/02vnypas.zip>

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Диференційований залік.

6. Засоби діагностики успішності навчання

Опитування, ділові ігри, експрес-завдання, тестування, реферати.